

- I.** Goedemorgen en hartelijk welkom bij de eredienst en de livestream van de Calvary Chapel Haarlemmermeer. Vanmorgen pakken wij de preekserie Route 66 op waarin wij elk Bijbelboek in vogelvlucht met elkaar doornemen zodat wij geestelijk zullen groeien naar volwassenheid toe, en zodat wij geheiligd, oftewel veranderd zullen worden naar het evenbeeld van Christus.

Jezus' gebed voor jou en mij in Johannes 17 was: '[Heilig hen door Uw waarheid; Uw Woord is de waarheid](#)'.

A. Heiliging in het leven van de wedergeboren christen heeft altijd een praktische uitwerking; het brengt altijd goede vrucht voort. Daarom schreef de apostel Paulus dat heiliging Gods wil voor de wedergeboren christen is. Maar daar liet Paulus het er niet bij; hij schreef ook hoe een geheiligd leven eruitziet:

1 Thessalonicenzen 4:3-8 – “³Want [dit is de wil van God: uw heiliging](#), dat u uzelf onthoudt van de ontucht, ⁴en dat ieder van u zijn lichaam weet te bezitten in heiliging en eerbaarheid, ⁵en niet in hartstochtelijke begeerte, zoals de heidenen, die God niet kennen. ⁶Laat niemand over zijn broeder heen lopen en hem bedriegen door zijn handelwijze, want de Heere is een Wreker van dit alles, zoals wij u ook van tevoren gezegd en bezworen hebben. ⁷Want God heeft ons niet geroepen tot onreinheid, maar tot leven in heiliging. ⁸Daarom, wie dit verwerpt, verwerpt niet een mens, maar God, Die ook Zijn Heilige Geest in ons heeft gegeven.”

i. Dit is niet een complete lijst van hoe een geheiligd leven eruitziet, maar je snapt het wel. Gods wil voor jou en mij is dat wij door het Woord van God en de Geest van God geheiligd worden. God wil betere mensen van ons maken! Vandaar o.a. de serie Route 66.

- II.** Vandaag gaan wij verder met wat de poëtische boeken en wijsheidsliteratuur genoemd worden. Dit zijn de boeken Job, Psalmen, Spreuken, Prediker en Hooglied.

A. De poëtische boeken behelzen een tijdspanne van zo'n 1.575 jaar, vanaf de tijd van de aartsvader Abraham tot aan de tijd van Nehemia. We zouden de vijf poëtische boeken als een laag **SLIDE 4** boven op de Torah en op de historische boeken kunnen leggen.

B. Als laatste in de serie hadden wij Job behandeld, en vandaag de Psalmen. Het Bijbelboek Psalmen behelst een tijdspanne van zo'n 1.000 jaar en wij zouden het als een laag boven op de tijd van Mozes tot aan de tijd van Nehemia kunnen leggen.

C. Alhoewel de Psalmen vaak de Psalmen van David genoemd worden is dat onjuist, want er zijn namelijk meerdere auteurs.

- i. Koning David, Asaf, de zonen van Korach, Mozes, Koning Salomo, Heman, Ethan, en wellicht ook Ezra. De overige 47 Psalmen zijn anoniem.
- ii. Elke auteur heeft vanuit zijn eigen beleving geschreven; en het mooie ervan is dat eenieder eerlijk is geweest over zijn gevoelens.
- iii. In de Psalmen komen wij het gehele spectrum van emoties tegen; alle highs en lows, alle ups en downs. We komen depressie, angst, woede en wanhoop tegen. Ook zien wij dankbaarheid, lofprijs en aanbidding, vreugde,

vrede en hoop; soms zien wij zowel het negatieve en het positieve in een en dezelfde Psalm.

iv. Het is ontzettend bijzonder dat wij überhaupt al onze emoties bij God op deze wijze mogen uiten. Maar nog bijzonderder is het feit dat God ons aanhoort en dat Hij Zich over Zijn kinderen ontfermt wanneer wij in alle eerlijkheid met al onze emoties bij Hem komen.

v. Daarbovenop zien wij in de Psalmen ook altijd dat God Zelf de oplossing is voor al onze negatieve belevenissen en voor al onze emoties die daarmee gepaard gaan, én, dat God altijd het voorwerp of doel is van onze dankzegging, lofprijs en aanbidding.

a. De Psalmen geven ons begeleiding voor onze emoties en gevoelens, zoals de overige Schriftgedeelten ons begeleiding geven voor ons geloof en voor het navolgen van Jezus Christus.

Inleiding

I. Het boek Psalmen bestaat uit 150 hoofdstukken of psalmen. Dit maakt Psalmen het langste boek in de Bijbel, en Psalm 119 is het langste hoofdstuk in de Bijbel met haar 176 verzen. Het boek is onderverdeeld in 5 boeken:

A. Boek 1 = 1-41 correspondeert met Genesis omdat het veel te zeggen heeft over de mens.

B. Boek 2 = 42-72 correspondeert met Exodus omdat het veel te zeggen heeft over bevrijding, verlossing en redding.

C. Boek 3 = 73-89 correspondeert met Leviticus omdat het veel te zeggen heeft over de tempel als schuilplaats.

D. Boek 4 = 90-106 correspondeert met Numeri omdat het veel te zeggen heeft over onrust en zwerven wat tot een eind zal komen wanneer Christus Gods koninkrijk op aarde vestigt.

E. Boek 5 = 107-150 correspondeert met Deuteronomium omdat het veelal gaat over de trouw van God en benadrukt vooral het Woord van God. Denk bijv. aan Psalm 119 waarin 174 van de 176 verzen verwijzen naar het Woord van God.

i. Wanneer je dan de Psalmen gaat lezen, pak dan bijv. boek 1 en lees tegelijk Genesis en ga opzoek naar de hoofdlijnen in Genesis, ga opzoek naar wat Genesis te zeggen heeft over de mens en/of de mensheid.

II. Nog iets dat behulpzaam is wanneer we de Psalmen lezen is de opschriften. Neem bijv. Psalm 3.

Psalm 3:1 – “Een psalm van David, toen hij vluchtte voor zijn zoon Absalom.”

A. Als je de vertelling van David en Absalom niet kent, dan zal deze Psalm minder impact op je hebben. Maar als je weet waar Koning David precies mee te maken had en wat er in hem omging dan zal Psalm 3 veel meer voor je betekenen.

B. Deze specifieke opschriften zijn dus handig als je de emotie van de schrijver zelf wil voelen, als je jezelf in de schrijver wil verplaatsen.

C. Helaas zijn niet alle Psalmen voorzien van dit soort expliciete opschriften. Er zijn slechts 14 die dit wel hebben.

i. 52 psalmen hebben opschriften zoals ‘Een psalm van David’ of ‘Een psalm van Asaf’, enz.

ii. 39 psalmen hebben opschriften zoals ‘Een psalm van David, voor de koorleider’

iii. En dan zijn er nog een aantal diverse opschriften, en 34 psalmen hebben helemaal geen opschrift.

III. Opmerkelijk is dat 55 psalmen de woorden ‘voor de koorleider’ in het opschrift hebben staan. Deze koorleider was de aanbiddingsleider van die tijd. En in sommigen van deze staat ook dat de Psalm begeleid moest worden door verschillende muziekinstrumenten.

En het allerbelangrijkste in deze psalmen was natuurlijk om de HEERE te loven en te prijzen met gejuich en gezang. Laat alles wat adem heeft de HEERE loven!

A. Op meerdere opschriften staat ook dat sommige psalmen gezongen moeten worden op bepaalde deuntjes, oftewel op de melodie van.

B. Bijv. in het opschrift van Psalm 22 staat: ‘Een psalm van David, voor de koorleider, op ‘De hinde van de dage raad’.’ En zo staan er nog meer van dit soort deuntjes waarop de psalmen gezongen horen te worden.

C. Het opvallende is, is dat geen van deze melodieën of deuntjes nu nog bekend zijn. Als God dat gewild heeft dan zou Hij hiervoor gezorgd hebben. Dit geeft aan dat de muziekstijl of genre mag variëren, zolang de inhoud behouden blijft.

- i. Dus zolang Gods kinderen Hem theologisch verantwoord kunnen loven en prijzen, maakt het God, denk ik, niets uit of het nu d.m.v. orgelmuziek is, of klassieke muziek, of rockmuziek of opwekking-stijl muziek. Ik geloof dat God ons hierin de vrijheid gegeven heeft.
 - ii. Een collega voorganger van mij zei dat muziekstijl te vergelijken is met een mes. Als ik een van jullie vraag of een mes goed of slecht is, dan zou je waarschijnlijk zeggen dat het afhangt waarvoor het mes gebruikt zou worden. Je kan veel goed doen met een mes, maar je kan ook veel kwaad doen met een mes.
 - a. En zo ook met de verschillende muziekstijlen; zolang de muziekstijl dient om de levende God van de Bijbel te danken, te eren, te verheerlijken, te loven en te prijzen, dan is het goed.
- D. De keuze van muziekstijl is trouwens een van de meest betwiste onderwerpen in de kerk van vandaag. De een wil dit en de ander wil dat. Voor de een is de muziek te hard en voor de ander te zacht. Voor de een is de muziek te opwekkend en voor de ander te saai. Voor de een is de muziek te oubollig en voor de ander te modern, en ga zo maar door.
 - i. Ieder mens heeft zijn/haar voorkeur, maar waar het om draait is de inhoud, niet de vorm. Zolang de teksten theologisch verantwoord zijn, zolang Christus en God de Vader in waarheid bezongen worden is de vorm van minder belang.
 - ii. Nu is het wel zo dat wij, hier in CCH een balans in muziekstijl trachten te waarborgen tussen bijvoorbeeld de Hymnes en de moderne aanbiddingsliederen.
- IV. Het woord '**Sela**' komt zo'n 72 keer in de Psalmen voor. Het staat er niet om per se gelezen te worden. Het is eerder een instructie aan de lezer.
 - A. De exacte betekenis van het woord is niet geheel duidelijk, maar de meeste Bijbelgeleerden zijn het erover eens dat het er staat om een pauze aan te duiden.
 - B. M.a.w. wanneer Sela achter een vers staat dan hoort de lezer te pauzeren en stil te staan bij wat er staat. Het is bedoeld om te peinzen over wat er staat.

- I.** Dit is trouwens een goede manier om de gehele Bijbel te lezen wanneer je merkt dat God persoonlijk tot je spreekt; dat je stilstaat bij wat God zegt, dat je het in je opneemt.
- V.** Ik had dit eigenlijk al eerder moeten zeggen, maar een Psalm is een gebed, gedicht of lied dat gebruikt wordt in aanbidding van God. Het woord psalm is afkomstig van het Grieks woord 'psallein' wat tokkelen betekent. Dus oorspronkelijk heeft een psalm het idee van het zingen van een gedicht of lied onder begeleiding van een snaarinstrument waarop getokkeld wordt.
- A.** Nu zijn er verschillende soorten psalmen. In grote lijnen zijn er klaagpsalmen, dankpsalmen en lofpsalmen. We gaan zo meteen naar enkele voorbeelden hiervan kijken.
- B.** Daarnaast zijn er psalmen waar velen moeite mee hebben; dit zijn de wraak- of vervloekingspsalmen. Sommigen die deze benoeming niet fijn vinden noemen deze de toornige psalmen.
- C.** En God zij dank, zijn er ook de Messiaanse psalmen die ook profetische psalmen zijn die over Jezus gaan.
- VI.** Nu is het onmogelijk om op één zondagmorgen recht te doen aan dit prachtig boek. Ik sla heel veel over, maar mijn gebed en mijn hoop is dat wij samen i.i.g. een duidelijker beeld en meer waardering gaan krijgen van dit boek waardoor wij samen meer trek gaan krijgen in het lezen van de psalmen. Het is zo rijk!
- Voordat we naar de Psalmen gaan kijken, **laten we de eerste 19 Bijbelboeken samen opnoemen.**
- I.** In de Psalmen zien wij o.a. de meest hoogverheven lofprijzing dat vaak gezongen wordt vanuit de diepste menselijke moeilijkheden. We zien echte mensen in de diepste, donkerste en slechtste toestanden dat een mens in het leven kan ervaren, maar tegelijkertijd komen dezelfde mensen face-to-face met Gods grootste beloften die krachtiger en machtiger zijn dan welke menselijke beleving dan ook.

Psalm 40:1-4 – ¹Een psalm van David, voor de koorleider. ²Lang heb ik de HEERE verwacht, en Hij boog Zich naar mij toe en hoorde mijn hulpgeroep. ³Hij beurde mij op uit een kuil vol kolkend water, uit modderig slijk; Hij zette mijn voeten op een rots en maakte mijn schreden vast. ⁴Hij legde mij een nieuw lied in de mond, een lofzang voor onze God. Velen zullen het zien en vrezen, en op de HEERE vertrouwen."

- I.** David zegt dat hij heel lang vurig heeft gewacht op de hulp van

de HEERE. Dit geeft aan dat God niet zo snel als David het wilde, ingreep.

A. Op Gods perfecte tijd verhoorde God Davids gebed en kwam hem op het juiste moment te hulp.

II. God trok David uit de put, uit het modderig slijk. David bevond zich in een toestand waar hij zelf niet uit kon komen. Hij zat muurvast in zijn ellende.

A. Maar God trok hem eruit en gaf hem grond onder zijn voeten; David wankelde niet meer. David wist nu wat hij moest doen; David wist de weg.

III. God veranderde Davids ellende in een nieuw loflied waarmee hij de HEERE loofde en prijsde. En allen die van Davids toestand afwisten en hoe God hem eruit heeft gered kregen ontzag voor de HEERE en gingen op Hem vertrouwen.

A. David was eerlijk over zijn emoties in zijn toestand. En hoe hij ermee omging en hoe God hem te hulp kwam had gevolgen voor de mensen om hem heen. Mensen gingen door de getuigenis van David op de HEERE vertrouwen.

i. Daarom is het zo belangrijk om eerlijk te zijn over je situaties en omstandigheden en hoe je je daarin voelt, want dan ben je pas echt. Dan kunnen mensen zien dat jij bent zoals zij, en dat ook jij onderhevig bent aan de ellende van de gevallen wereld waarin wij leven.

ii. Maar zoals bij David is het zaak dat wij niet alleen onze negatieve emoties uiten, maar dat wij vooral onze ogen gericht houden op de HEERE, dat wij vooral op de HEERE blijven vertrouwen en dat wij ook ons vertrouwen op de HEERE uiten en niet alleen hoe slecht het met ons gaat.

B. Het maakt niet uit hoe diep je emotioneel zal gaan, in de Psalmen zal je Gods grootste beloften tegenkomen die jouw hoofd omhoog zal heffen en die jouw diepste nood zal bedienen.

i. En dit zijn niet zomaar theoretische beloften, dit zijn beloften die voortkomen vanuit de werkelijkheid van echte mensen in het echte leven. Dit zijn beloften die nu ruim 3.000 jaar lang beproefd zijn in de levens van miljarden gelovigen.

Psalm 13:1-3a – “¹Een psalm van David, voor de koorleider.

²Hoelang nog, HEERE? Zult U mij voor altijd vergeten? Hoelang zult U Uw aangezicht nog voor mij verbergen? ^{3a}Hoelang zal ik nog plannen maken in mijn ziel, verdriet hebben in mijn hart, dag na dag?"

I. Hoelang nog, HEERE vraagt David. Bent U mij deze keer toch echt vergeten? Waarom verhoort U mijn gebeden niet? Waarom zie ik U niets veranderen aan mijn situatie? Waarom grijpt U niet in? Waarom laat U mij dag in en dag uit tobben? Waarom laat U mij voor zo lang nu slapeloze nachten hebben? Waarom laat U mij zo lijden; ik heb zo veel verdriet! Waar bent U HEERE?

A. David is eerlijk en ook wij mogen eerlijk zijn naar God toe. Wie van ons heeft dit nog nooit eerder meegemaakt; dat wij het idee hebben dat God ver te zoeken is en dat het erop lijkt dat God totaal niet geïnteresseerd is in ons en in ons lijden?

B. Wij mogen deze emoties, emoties van wanhoop, verdriet, ongeloof, zelfs boosheid bij God in onze gebeden uiten. God kan het hebben, Hij is best wel wat gewend. Maar de clue in het mogen klagen bij God zit 'm in de intieme relatie tussen God de Vader en Zijn kind.

II. Deze psalm begint met het uiten van emoties, met geklaag. Maar daar laat de psalmist het niet bij. Kijk naar hoe de psalm eindigt.

Psalm 13:6 – ⁶"Ik echter vertrouw op Uw goedertierenheid, mijn hart zal zich verheugen in Uw heil, ik zal voor de HEERE zingen, omdat Hij goed voor mij geweest is."

A. Ondanks Davids waarnemingen van zijn toestand, ondanks zijn verdriet, ongeloof en wanhoop kan hij vanuit deze diepe put waarin hij zit, tegelijkertijd vanuit het diepst van zijn hart op de goedertierenheid, oftewel op de liefde, de barmhartigheid, de goedheid van God blijven vertrouwen. Al heeft hij een dieptepunt in zijn leven bereikt waarin hij God niet ziet of hoort.

B. Sterker nog, hij uit nu niet alleen zijn vertrouwen op God, maar hij verheugd zich ook nog eens in het diepst van zijn hart in Gods heil, in Gods redding, in de eeuwigheid.

C. En als de klap op de vuurpijl bezingt David God omdat God altijd goed voor David is geweest. David beaamt dit!

i. En zo'n reactie op zo'n ellende is alleen mogelijk omdat David God persoonlijk goed kende.

ii. Ja, naar omstandigheden leek het erop alsof God David in de steek had gelaten, maar omdat David God kende, omdat David in het verleden zoveel goeds van God heeft meegemaakt, kon David op God vertrouwen en kon David God bezingen.

iii. De eerlijkheid van David in deze psalm is enerzijds te zien in hoe hij zich emotioneel naar God toe uit, en anderzijds hoe hij God ziet en kent en zonder enige twijfel weet dat God goed is en te vertrouwen is, ondanks zijn omstandigheden.

a. Maar dit is alleen mogelijk als je God persoonlijk kent, zowel vanuit Gods Woord, de Bijbel, alsook vanuit je persoonlijke wandel met Hem.

b. God kennen is onmisbaar in het leven van de wedergeboren christen. Want als je God niet kent zoals David God kende, dan betekent vers 6 verder niets voor je.

c. Dan zou je je wel in vers 1-3 kunnen vinden, in het geklaag, maar dan zou je v.w.b. vers 6 zoiets hebben van: '**nou ja, leuk voor David, maar ik zie het niet, ik voel het niet, ik geloof het niet**'.

III. In deze psalm zagen wij slechts enkele emoties die door David geuit werden, maar in het boek Psalmen zien wij het gehele spectrum aan emoties voorbijkomen. Dit heeft als reden om alle emoties van Gods kinderen te behandelen.

A. Emoties zoals blijdschap, vreugde, verdriet, spijt, pijn, wanhoop, depressie, angst, onrust, bezorgdheid, radeloosheid, uitzichtloosheid, woede, wraakgevoelens, lofprijzing, dankbaarheid en nog veel meer zien wij in de Psalmen.

B. Ik haal dit aan om aan te geven dat er geen enkele menselijke beleving is die niet door de Psalmen wordt behandeld. De Psalmen zijn medicijn voor onze zielen.

C. En zoals we in Psalm 13 hebben gezien, begint David in een gemoedstoestand van verdriet, ongeloof en wanhoop, maar eindigt in een gemoedstoestand van vreugde, lofprijs en aanbidding.

i. Dit wil ik voor mezelf. Ik wil niet blijven steken in het klagen, ik wil daaruit komen en ik wil een gemoedstoestand van vrede, vreugde, dankbaarheid, wat

zich dan uit in lofprijs en aanbidding.

Psalm 5:11 – “Verklaar hen schuldig, o God, laat hen ten val komen met hun opvattingen; verdrijf hen om hun vele overtredingen, **want zij zijn U ongehoorzaam.**”

“Laat ze ervoor boeten, God, verstrik ze in hun eigen plannen. Verstoot ze om hun vele misdaden, **want ze zijn in opstand tegen U.**” (GNB96)

I. Dit is de eerste keer dat er in de psalmen een vervloeking voorkomt. Er zijn zeven vervloekingspsalmen in totaal, maar hier en daar komen dit soort vervloekingen in andere psalmen ook voor.

II. De reden dat ik specifiek deze laat zien is omdat er een regel is voor het juist interpreteren van de Bijbel. Deze regel heet: ‘**de regel van de eerste vermelding**’. Dit houdt in dat waar een onderwerp voor het eerst in de Bijbel voorkomt, het ons de sleutel kan geven voor hoe wij vergelijkbare Schriftgedeelten horen te interpreteren.

A. Dit is vooral bij deze vervloekingspsalmen van essentieel belang omdat wij de verkeerde indruk kunnen krijgen wanneer wij dit soort ‘wraakzuchtige’ woorden van Gods kinderen in de Psalmen tegenkomen.

III. Wat wij absoluut voor ogen moeten houden v.w.b. de vervloekingspsalmen is dat David zichzelf niet wil wreken. Hij is er zelf niet op uit om zijn vijanden in diskrediet te brengen, hij is er niet op uit om zijn vijanden uit te maken voor welk scheldwoord dan ook, of om hen zelf te lijf te gaan. Nee!

A. David schrijft vanuit een gevoel van rechtvaardigheid. Hij is zo nauw verbonden met de Heilige en Rechtvaardige God van de Bijbel dat hij het niet kan uitstaan om te zien dat goddelozen die zich tegen God rebelleren, ermee weggelaten.

B. Hij beroept zich dus op God en vraagt God om hen te straffen. Maar nogmaals niet omdat zij David persoonlijk hebben gekrenkt of benadeeld, maar omdat deze mensen *God* ongehoorzaam zijn, omdat ze tegen *God* rebelleren. ‘**want zij zijn U ongehoorzaam, want ze zijn in opstand tegen U**’.

C. En alhoewel dit element niet in alle vervloekingspsalmen voorkomt, kunnen wij op basis van de regel van de eerste vermelding met een gerust hart weten dat *dit* de motivatie is.

Lukas 24:44 – “En Hij zei tegen hen: Dit zijn de woorden die Ik tot u sprak toen Ik nog bij u was, dat alles vervuld moest worden wat over Mij geschreven staat in de Wet van Mozes en in de Profeten **en in de Psalmen.**”

I. 40% van alle Oud Testamentische citaten in het Nieuwe Testament komen uit de Psalmen en veel Psalmen spreken over Jezus Christus. Deze zijn de Messiaanse Psalmen.

II. Een van de meest bekende Messiaanse Psalm is Psalm 22.

A. In vers 2 spreekt Jezus deze woorden terwijl Hij aan het kruis hing.

B. In vers 8-9 wordt Jezus bespot.

C. In vers 15-16 zien wij een expliciete beschrijving van de kruisdood, wat sowieso zeer bijzonder is want de Romeinen hadden de kruisdood als executie middel pas honderden jaren nadat deze Psalm geschreven werd, bedacht.

D. In vers 17 zien wij dat Jezus' handen en voeten doorboord werden. Nogmaals een beschrijving van de kruisiging.

E. In vers 19 werd de kleding van Jezus verdeeld aan degenen die het lot gewonnen hadden.

III. Er zijn in totaal 17 Messiaanse Psalmen en in deze en nog anderen zien wij de geboorte van Jezus, Zijn verraad, Zijn lijden, Zijn dood, Zijn opstanding, Zijn hemelvaart, én Zijn wederkomst in alle glorie, inclusief het wereldwijde Koninkrijk van God dat komen zal bij Jezus' wederkomst.

A. Wat bijzonder is, is dat het thema van het aankomend Koninkrijk van God vaker in de Psalmen voorkomt dan in bijv. Jesaja of welk ander profetisch boek dan ook. Dit is dus nog een goede reden om de Psalmen eigen te maken.

I. Tot slot wil ik bekennen dat ik de afgelopen bijna 31 jaar veel te weinig in de Psalmen heb gelezen. Ik ben van nature meer analytisch dan artistiek en het poëtische is voor mij moeilijker te volgen en eigen te maken dan bijvoorbeeld de prachtige theologische en leerstellige uiteenzettingen van de apostel Paulus.

A. Ik wil jullie dus vragen om mij aan te sporen om elke dag iets uit de Psalmen te gaan lezen.

II. Er zijn zoveel prachtige en impactvolle psalmen, dat het eigenlijk onmogelijk is om te zeggen dat er één uitspringt als

de beste. Hoe dan ook zullen we vanmorgen eindigen met de prachtige woorden van Psalm 19:14:

Psalm 19:15 – “Laat de woorden van mijn mond en de overdenking van mijn hart welgevallig zijn voor Uw aangezicht, HEERE, mijn rots en mijn Verlosser!”